

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՇՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2012 թվականի օգոստոսի 7-ին ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԲԱՆԿԻ ՄԻՋԵՎ «ԶՐԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏԻ ԾՐԱԳԻՐ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԶՐԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ/ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ/ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒՄ ԵՎ ԴՐԱՆ ԿԻՅ 2013 թվականի ՀՈՒՆՎԱՐԻ 10-ին ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՎ 1 ՆԱՄԱԿ-ՀԱՄԱՅՆՍՎՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ՝
ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երեւան

23 ապրիլի 2013թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը՝ կազմով.
Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թոփուլյանի (զեկուցող), Ա. Խաչարյանի, Վ. Հովհաննիսյանի, Ռ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության փարածքային կառավարման նախարարության ջրային գնդեսության պետական կոմիտեի նախագահ Ա. Անդրեասյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դրսաց դադարական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի օգոստոսի 7-ին սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական ներդրումային բանկի միջև «Զրային ոլորտի ծրագիր» Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր/Հայաստանի Հանրապետություն/ ֆինանսական պայմանագրում և

դրան կից 2013 թվականի հունվարի 10-ին սպորտագրված փոփոխություն թիվ 1 նամակ-համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապարասիանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիջ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 11.03.2013թ. ՀՀ սահմանադրական դադարանում մուգրագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացաբարությունը, հետագործելով քննության առարկա ֆինանսական պայմանագիրը եւ դրան կից փոփոխություն թիվ 1 նամակ-համաձայնագիրը, գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **ՊԱՐԶԵՅ**.

1. Հայաստանի Հանրապետության եւ Եվրոպական ներդրումային բանկի միջեւ «Զրային ոլորտի ծրագիր» Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր/ Հայաստանի Հանրապետություն/ ֆինանսական պայմանագիրը /այսուհետ՝ Պայմանագիր/ սպորտագրվել է 2012թ. օգոստոսի 7-ին, իսկ դրան կից փոփոխություն թիվ 1 նամակ-համաձայնագիրը /այսուհետ՝ Համաձայնագիր/ 2013թ. հունվարի 10-ին, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար Վ. Գաբրիելյանի կողմից:

Պայմանագրի նախաբանում արձանագրված է, որ Կողմերի միջեւ 2008թ. փեփրվարի 12-29-ին սպորտագրված՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում Եվրոպական ներդրումային բանկի գործունեության կառավարման համար» Շրջանակային համաձայնագիրը շարունակում է ուժի մեջ մնալ սույն Պայմանագրի գործողության ողջ ընթացքում եւ Ծրագիրը գործում է Շրջանակային համաձայնագրի գործողության ոլորտում:

Հարկ է նկատել նաեւ, որ նշված Շրջանակային համաձայնագիրը վավերացվել է ՀՀ Ազգային ժողովի 2008թ. հոկտեմբերի 1-ի թիվ Ն-099-4 որոշմամբ ՀՀ սահմանադրական դադարանի 2008թ. սեպտեմբերի 12-ի ՍԴՈ-759 որոշում/:

Քննության ենթակա Պայմանագրի հիմնական նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության 7 մարզերում 17 փոքր քաղաքներ /քնակավայրերի սպառիչ ցանկը կցված է/ սպասարկող՝ Հայջրմուղկոյուղի ընկերության կողմից շահագործվող ջրամագարարման, ջրահեռացման /կոյուղի/ եւ ջրի մաքրման ենթակառուցվածքների վերակառուցումն ու արդիականացումը: Ծրագրի շրջանակներում, մասնավորապես, կվերականգնվեն Տավուշի, Լոռու, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի եւ

Վայոց Զորի մարզերի 17 փոքր քաղաքների /մոտ 300 000 բնակիչ ընդգրկող/ ջրամագրակարարման, կոյուղու և ջրի մաքրման ենթակառուցվածքները՝ ներառյալ.

- ջրաբաշխման ցանցի վերականգնում, մասնավորապես, իին խողովակների փոխարինում, նոր պոմպակայանների և բաշխիչ խողովակների տեղադրում,

- աղբյուրների պահպանության ապահովում՝ սանիվարական գործիքների սպեհման հետ միասին, հորագրանցքների վերականգնում և փորում,

- Դիլիջան և Զերմուկ քաղաքներում ջրամաքրման նոր կայանների սպեհում և գործող կայանների արդիականացում:

Ծրագրով նախագրեավում է մագուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում՝ խմելու ջրի մագրակարարման գործությունն զգալիորեն երկարացնելու միջոցով:

Ծրագրուն իրականացվելու է 2012-2015 թվականների ընթացքում:

Սույն Պայմանագրով Ծրագրի ֆինանսավորման համար Հայաստանի Հանրապետությանը դրամադրվում է վարկ՝ 6.5 միլիոն եվրոյի չափով:

Ծրագրով նախագրեաված աշխատանքների շրջանակները սահմանված են առայժմ միայն ընդհանուր գծերով, քանի որ ներդրումային ծրագիրը և յուրաքանչյուր քաղաքում իրականացվելիք աշխատանքների բնութագրերն առավել մանրամասն կամրագրվեն նախագծային փուլում:

2. Խնդրու առարկա Պայմանագիրը բաղկացած է նախաբանից, 12 հոդվածներից, 4 առդիրներից, Ա առդիրի հավելումից, Նավելված 1-ից և պայմանագրի անբաժանելի մաս համարվող փոփոխություն թիվ 1 նամակ-համաձայնագրից: Նամածայն վերջինիս՝ համապատասխան փոփոխություններ են կարգավել Պայմանագրի 11-րդ և 12-րդ հոդվածների 11.02 և 12.04 կետերում:

Պայմանագրին համապատասխան՝ վարկի սպասարկումն իրականացվելու է եվրոյով, իսկ Եվրոպական ներդրումային բանկի /այսուհետք՝ Բանկ/ կողմից վարկը կիագրկացվի առավելագույնը 6 դրամնշով: Ցուրաքանչյուր դրանշի գումարը նվազագույնը կկազմի 1 միլիոն եվրո, եթե այն չի համարվում վարկի չօգտագործված մաս: Բանկը դրանշի հագրկացման նպատակով ուղարկում է հագրկացման առաջարկ, որն ընդունվում է Պայմանագրի 1-ին հոդվածի 1.02Գ կետին համապատասխան: Տոկոսադրույթը կարող է լինել ֆիքսված կամ լողացող, ինչն ամրագրվելու է առանձին յուրաքանչյուր դրանշի համար: Հայաստանի Հանրապետությունը /այսուհետք՝ Փոխառու/ վարկի մարումն իրականացնելու է հավասարաչափ կիսամյակային վճարում-

ներով: Յուրաքանչյուր հավկացված փրանշ ունենալու է մարման իր ժամանակացույցը: Վարկի մարման ժամկետն է 4-25 փարի, իսկ արդունյալ ժամկետը՝ 2 ամսից մինչեւ 7 փարի՝ կախված փրանշից:

Պայմանագրի նախաբանում սահմանված է, որ Հայջրմուղկոյուղի ընկերությունը /այսուհետք՝ Օժանդակող/ պարփակությունը է Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացնել ջրամաքակարարման, ջրահեռացման եւ կոյուղաջրերի մաքրման համակարգերի վերակառուցման ծրագիր, ինչն առավել պարզորոշ նկարագրված է Պայմանագրի Ա առդիրում կամ գեխնիկական նկարագրում:

Անհրաժեշտ է առանձնակի ընդգծել, որ ըստ Համաձայնագրի՝ Պայմանագրի 11-րդ հոդվածի 11.02 կետը վերաշարադրվել է նոր խմբագրությամբ եւ սահմանվել է, որ Պայմանագրին առնչվող բոլոր վեճերը ներկայացվում են Եվրոպական միության արդարադարձության դափարանի իրավասությամբ եւ Կողմները ենթարկվում են հիշյալ դափարանի իրավասությանը: Դափարանի որոշումները վերջնական են եւ պարփաղիր յուրաքանչյուր կողմի համար՝ առանց սահմանափակումների ու վերապահումների:

Համաձայնագրով հանված է Պայմանագրի 12-րդ հոդվածի 12.04 կետը եւ այդ կապակցությամբ Պայմանագրի 12-րդ հոդվածի 12.05 եւ 12.06 կետերը վերահամարակալվել են որպես 12.04 եւ 12.05 կետեր՝ անփոփոխ թողնելով դրանց բովանդակությունը:

3. Պայմանագրով Հայաստանի Հանրապետությունն սպանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարփակությունները.

- փրամադրել Բանկին՝ առաջին փրանշի հավկացման սահմանված ամսաթվից առաջ 7-րդ աշխարհանքային օրը կամ դրանից շուրջ Պայմանագրի 1-ին հոդվածի 1.04 կետի 1.04Ա ենթակետում սահմանված փաստաթղթերը կամ հասպարումները,

- վճարել Բանկին՝ սահմանված ամսաթվին եւ հավկացման սահմանված ամսաթվին, Պայմանագրի 1-ին հոդվածի 1.04 կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը կափարած չլինելու դեպքում՝ հետաձգման փոխադրուցում, որը հաշվարկվում է հետաձգված հավկացման գումարի հիման վրա,

- վճարել Բանկին հետաձգման փոխադրուցում՝ կանխավճարի հավուցման իրավիճակի կամ Պայմանագրի 10.01 կետով նախադեսված իրավիճակի առաջացման պարբռով Բանկի կողմից ընդունված փրանշը կասեցնելու դեպքում /հոդված 1-ին, կետ 1.06/,

- վճարել կամ ապահովել **Պայմանագրի** ստորագրման պահից 15 օրվա ընթացքում գնահարման վճարի 50 000 եվրո կարգարումը Բանկին,

- վճարել յուրաքանչյուր դրանշի փոկումները, հետևածարումները եւ այլ գանձումները եվրոյով, ցանկացած այլ վճարում կարգարել Բանկի կողմից սահմանված արժույթով,

- կրել **Պայմանագրի** 5-րդ հոդվածի 5.04 գ) կետի համաձայն առաջացած վնասների, ծախսերի ու կորուսքների հարուցման կապակցությամբ առաջացող պարփակությունները,

- ապահովագրել Ծրագրի մաս կազմող բոլոր աշխարհանքները եւ սեփականությունը՝ առաջնակարգ ապահովագրական ընկերությունների միջոցով,

- համաֆինանսավորել **Պայմանագրի** 9-րդ հոդվածի 9.01 եւ 9.02 կետերում սահմանված ցանկացած բնույթի պարփաղիր վճարները,

- վճարել Բանկին **Պայմանագրի** 9-րդ հոդվածի 9.03 կետով նախագրեսված դեպքերում առաջացող ծախսերը,

- ապահովել, որպեսզի Օժանդակողը Ծրագիրն իրականացնի համաձայն գելանիկական նկարագրի, որը ժամանակ առ ժամանակ կարող է փոփոխվել Բանկի հասրավմամբ,

- ապահովել, որպեսզի Օժանդակողն առանց Բանկի գրավոր նախնական համաձայնության չօրարի իր բիզնեսի մի մասը կամ ամբողջը՝ անկախ այն հանգամանքից, թե դա կարգավում է կամավոր կամ ոչ կամավոր կերպով,

- երաշխավորել Բանկին **Պայմանագրի** 6-րդ հոդվածի 6.18 կետով սահմանված ընդիանուր երաշխիքները,

- անձամբ դրամադրել կամ ապահովել, որպեսզի Օժանդակողը Բանկին դրամադրի **Պայմանագրի** 8-րդ հոդվածով նախագրեսված գեղեկարգությունը,

- վճարել բոլոր հարկերը, փուրքերը, վճարներն ու այլ ցանկացած բնույթի պարփաղիր վճարներ՝ ներառյալ պերական փուրքը եւ գրանցման վճարը, որոնք ծագում են **Պայմանագրի** կարգարումից:

4. ՀՀ սահմանադրական դադարանն արձանագրում է, որ սույն **Պայմանագիրը կոչված է առաջնահերթ ապահովելու ջրային բնվեսության համակարգում իրականացվող բարեփոխումների շարունակականությունը, պահպանելու եւ խորացնելու այդ ընթացքում արդեն իսկ ձեռք բերված արդյունքները, զգալիորեն բարելավելու ջրամադրարման եւ ջրահեռացման ծառայությունների որակը եւ ծավալները,**

Էականորեն ավելացնելու բնակավայրերում խմելու ջրի մաքակարարման գետողությունը, հնարավորինս նվազեցնելու ջրակորուսպները, ապահովելու բնակչությանը խմելու ջրի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան մաքակարարումը, նվազեցնելու ջրային պաշարների աղբուրվածության ներկա մակարդակը:

Միաժամանակ, նկատի ունենալով, որ փարբեր ոլորդներում իրականացվող ծրագրերում զնալով գերակշիռ մաս են կազմում վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցները, ինչպես նաև հաշվի առնելով, որ համաձայն ՀՀ Սահմանադրության 77-րդ հոդվածի՝ ՀՀ Ազգային ժողովն է իրականացնում օպարերկրյա պետություններից եւ միջազգային կազմակերպություններից սպացվող փոխառությունների ու վարկերի օգբագործման նկատմամբ վերահսկողությունը, ՀՀ սահմանադրական դատարանը գրնում է, որ անհրաժեշտ է.

ա/ բնակչության լայն զանգվածներին առնչվող յուրաքանչյուր վարկային ծրագիր համացանցի միջոցով մարզելի դարձնել հանրությանը՝ դրանց իրականացման նկարմամբ ապահովելով նաև հանրային վերահսկողություն,

բ/ վավերացման փուլում նախապես քննության առնել դպրոցական արդեն իսկ իրականացված ու իրականացվող ծրագրերի արդյունավետությունն ու փոխառված միջոցների նպատակային օգտագործման վիճակը:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կեդրով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **ՈՐՈՇԵՑ**.

1. 2012 թվականի օգոստոսի 7-ին սպորտազրված՝ Հայաստանի Հանրապետության եւ Եվրոպական ներդրումային բանկի միջև «Զրային ոլորտի ծրագիր» հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր/ Հայաստանի Հանրապետություն/ ֆինանսական պայմանագրում եւ դրան կից 2013թ. հունվարի 10-ին սպորտազրված փոխիշություն թիվ 1 նամակ-համաձայնագրում ամրագրված պարբակությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱԾՈՂ**Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ**

23 ապրիլի 2013 թվականի
ՄԴԱ-1083